

Naziv predmeta	SOCIOLOGIJA
Semestar: 2 letnji	
Nedeljni fond časova: 2+2	
Broj kredita: 6	
Osnovni cilj predmeta: Predmet pruža osnovne informacije o najnovijim sociološkim gledištima, društvenim kretanjima, razvoju ljudskih resursa, političke vlasti, civilnog društva i paradoksima demokratije, kao i elementima empirijskih istraživanja u razumevanju uzroke i posledica u društvenim promenama.	
Kratak sadržaj predmeta: Svest o kulturnim razlikama, efekti kulturne politike, i razumevanje svoga »ja«. Razvoj sociološke misli (Ogist Kont, Emil Dirkem, Karl Marks, Maks Veber). Novija sociološka gledišta (funkcionalizam, teorije društvenih sukoba, teorije društvenog delanja). Kultura, društvena promena i interaktivna svakodnevica. društvena struktura i stratifikacija. Vladavina, politika, država i nacija, Tipovi političke vlasti, Paradoksi demokratije. Problemi dvostruke tranzicije postsocijalističkih društava. Oblici organizacije vlasti (horizontalna i vertikalna). Državno uređenje. Organizacije civilnog društva. Rad, ekonomski život. Ljudski resursi i obrazovanje. Ljudski resursi i karakterstike aktivnog ljudskog potencijala. Preduzetništvo i mobilnost ljudskog potencijala. Socijalni aspekti tranzicije. Fenomen siromaštva. Javnost, masovne komunikacije i globalizacija. Metodi socioloških empirijskih istraživanja - razumevanje uzroka i posledice.	
Oblici provere znanja: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pristupni radovi (obrada aktuelnih tema), ▪ izrada studije slučaja na vežbama (pojedinačno izlaganje studenta), ▪ debate i rasprave, ▪ testovi, ▪ usmeni ispit. 	
Potrebna predznanja i uslovi: <i>(navesti nazive predmeta koji se prethodno moraju položiti ili znanja koja se moraju steći)</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ----- 	
Literatura: <i>(navesti bibliografske podatke izvora obavezne literature nabranjem, pri čemu izvori ne mogu biti stariji od deset godina i broj jedinica veći od pet, uz ograničenje broja stranica)</i> 1. Anthony Giddens: Sociologija, Ekonomski fakultet, Beograd, 2003. ili novija izdanja Odabrana poglavlja: 1, 2, 4, 9, 10, deo 11, 12, 13, 14, 15, deo 16, deo 17, 20, 21	
Jezik izvođenja predmeta: <i>(navesti jezik na kojem se realizuje predmet)</i> srpski, mađarski	
Realizatori predmeta: <i>(navesti nastavnike i saradnike koji realizuju nastavu, jedan od njih je kreator predmeta koji se ispisuje zadebljanim slovima)</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dr. Iren Gabrić-Molnar, redovni profesor 	

Detaljan plan po temama predavanja i vežbi

Naziv predmeta: SOCIOLOGIJA (2 semestar) - 6 kredita	
PREDAVANJA: 2x15	VEŽBE: 2x15
<p>1. nedelja: Predmet, nastanak i razvoj sociološke misli. Sociološka imaginacija. Entoni Gidens (2003), Sociologija: 2-6 strane</p>	<p>1. nedelja: Razvoj sociološke misli (Ogist Kont, Emil Dirkem, Karl Marks, Maks Veber). E. Gidens: 6-16 strane</p>
<p>2. nedelja: Novija sociološka gledišta: Funkcionalizam. Teorije društvenih sukoba. Teorije društvenog delanja. Kultura i društvo: Pojam kulture. Vrednosti i norme. Kulturna raznovrsnost. Etnocentrizam. Socijalizacija. E. Gidens: 16-20; 24-31. strane</p>	<p>2. nedelja: Društvene uloge i identitet. Rasprava o društvenom identitetu i samoidentitetu. E. Gidens: 31-33. strane</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izbor teme za raspravu i eseje.
<p>3. nedelja: Tipovi društava: Predmoderna društva. Moderna-industrijska društva. Globalni razvoj – društva Prvog, Drugog i Trećeg sveta. Zemlje u razvoju. Novoindustrijalizovane zemlje. Društvena promena. E. Gidens: 33-49 strane</p>	<p>3. nedelja: Društvena interakcija, neverbalna komunikacija, govor, interakcija u vremenu i prostoru. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Praktični primeri i studije slučajeva E. Gidens: 86-93 strane</p>
<p>4. nedelja: Podela rada i društvena struktura: Podela rada, diferencijacija i integracija. Pojam i vrste društvenih grupa. Porodica i brak. Rasa i etnicitet. Modeli etničke integracije. E. Gidens: 186-192; 259-273.</p>	<p>4. nedelja: Globalizacija i novi društveni pokreti. Nacija i nacionalizam. E. Gidens: 440-448.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rasprava o etničkim integracijama i etničkim sukobima, toleranciji i odnosu prema manjinama.
<p>5. nedelja: Klasa, stratifikacija i nejednakost: Teorije o klasama. Pitanje više klase. Srednja klasa. Promena prirode radničke klase. Klasa i način života. Potklasa. Rod i stratifikacija. Društvena pokretljivost. E. Gidens: 289-303.</p>	<p>5. nedelja: Rod i stratifikacija. Društvena pokretljivost. Meritokratija. E. Gidens: 303-310. Postsocijalističke transformacije: Promene društvene strukture i društvene nejednakosti u Srbiji. Teritorijalne zajednice (selo i grad).</p>
<p>6. nedelja: Vladavina i politika: Tipovi političke vlasti. Globalno širenje liberalne demokratije. Paradoksi demokratije. Stranke i izbori. E. Gidens: 424-438.</p>	<p>6. nedelja: Državno uređenje Srbije. Rasprava: Pretpostavke konsolidacije demokratije u tranzicionom društvu.</p>
<p>7. nedelja: Moderne organizacije: Organizacije i moderni život. Teorije organizacije. Rod i organizacije. Japanski model. Transformacija menadžmenta. E. Gidens: 348-373.</p>	<p>7. nedelja: Hijerarhijski model organizacije. Totalne institucije. Otpor totalnim institucijama. Rasprava o transformaciji menadžmenta i debirokratizaciji.</p>
<p>8. nedelja: Rad i ekonomski život: Pojam rada. Plaćeni i neplaćeni rad. Tendencije u sistemu zanimanja. Ekonomija znanja. Podela rada i ekonomska zavisnost. Tejlorizam i fordizam. E. Gidens: 378-389.</p>	<p>8. nedelja: Transformacija rada: Postfordizam. Fleksibilna proizvodnja. Grupna proizvodnja. Ovladavanje većim brojem veština. Kritika postfordizma. Žene i rad. Rad i porodica. E. Gidens: 389-412.</p>
<p>9. nedelja: Globalizacija: Pojam i dimenzije. "Rizično društvo". Globalizacija i nejednakosti.</p>	<p>9. nedelja: Ljudski resursi: Kvantitativne karakteristike (broj i priraštaj, promene u strukturi, odlike aktivnog</p>

<p>E. Gidens: 54 –80.</p>	<p>ljudskog potencijala). Iren Gabrić-Molnar, L. Laki (2001), <i>Sociologija za ekonomiste</i>: 219-225 i PPT sa predavanja <ul style="list-style-type: none"> ▪ Izbor teme za raspravu i eseje. </p>
<p>10. nedelja: Obrazovanje, školstvo i nejednakosti: Promenljiva uloga obrazovanja. Obrazovanje i industrijalizacija. Obrazovanje i nova komunikacijska tehnologija. Teorije o školstvu i nejednakosti E. Gidens: 494-497; 511-513; 517-522.</p>	<p>10. nedelja: Kvalitativne karakteristike ljudskih resursa: Znanje i stručnost. Obrazovni sistem i društvene nejednakosti. Komparativna pedagogija. Dijalog škole i društva. Rasprava o reformi obrazovanja u Srbiji. Iren Gabrić-Molnar, L. Laki: 225-242. i PPT sa predavanja</p>
<p>11.nedelja: Migracije: Globalne migracije. Migracijska kretanja. Globalne dijaspore. Imigracija i etnički odnosi na evropskom kontinentu. Migracija i Evropska unija. E. Gidens: 273-283.</p>	<p>11.nedelja: Preduzetnička sklonost i mobilnost ljudskog potencijala. Diferencirani odnos društvene sredine i tehničkog razvoja. Odgovor pojedinih socijalnih slojeva na izazov moderne tehnologije. Migracije (iz Srbije) u inostranstvo: Dimenzije i motivi ekonomske migracije. Raspored po ciljnim zemljama. Karakteristike emigranata iz Srbije. Efekti emigracije. Povratnici. Iren Gabrić-Molnar, L. Laki: 243-264. i PPT sa predavanja</p>
<p>12.nedelja: Nezaposlenost i siromaštvo: Definicija nezaposlenosti (MOR). Frikciona i strukturna nezaposlenost. Emocionalne posledice nezaposlenosti. Nesigurnost radnog mesta. Radnici sa portfeljom. Opadanje značaja rada. Šta je siromaštvo? Merenje siromaštva. Teorijska objašnjenja siromaštva. Siromaštvo i društvena pokretljivost. Pitanje potklase. Društvena izopštenost. Socijalna zaštita i reforma države blagostanja. E. Gidens: 317-329; 337-341; 412-419.</p>	<p>12.nedelja: Nezaposlenost. Teorije o strukturnim promenama privredne elite zemalja u tranziciji. Nezaposlenost i uticaj privatizacije na zapošljavanje. Cena tranzicije. Socijalne razlike i nezaposlenost. Fenomen siromaštva. PPT sa predavanja <ul style="list-style-type: none"> ▪ Praktični primeri i studije slučajeva </p>
<p>13. nedelja: Masovni mediji i komunikacije: Novine i televizija. Teorije o medijima (Inis, Mekluan, Habermas, Bodrijar, Tompson). Ideologija i mediji. E. Gidens: 454-468.</p>	<p>13. nedelja: <i>Testiranje</i></p>
<p>14. nedelja: Metodi sociološkog istraživanja: Sociološka pitanja. Da li je sociologija nauka? Istraživački proces. Razumevanje uzroka i posledice. Istraživački metodi (etnografija, anketiranje, eksperimenti, životne istorije, istorijska analiza) E. Gidens: 654-668.</p>	<p>14. nedelja: Kombinovanje komparativnog i istorijskog istraživanja. Prednosti i nedostaci glavnih metoda (etnografije, ankete, eksperimenta i dokumentarnog istraživanja). E. Gidens: 668-670. Rezultati testa i pripreme za usmeni ispit</p>
<p>15.nedelja: Problemi i dileme socioloških istraživanja. E. Gidens: 670-677.</p>	<p>15.nedelja: <ul style="list-style-type: none"> • Praktični primeri i studije slučajeva • Rezultati testa i pripreme za usmeni ispit </p>
<p>Ukupno strana za pripremu za predavanja, vežbe i za ispite:</p>	<p>Entoni Gidens, Sociologija: 287 strana</p>

OPTEREĆENJE STUDENTA

<p>Nedeljno (2+2+samostalni rad)</p> <p>Struktura:</p> <p>Pripreme za predavanja: 1 sat Predavanja i testiranja: 2 časa Teoretske i praktične vežbe: 2 časa Samostalni rad - konsultacije: 2 sata</p>	<p>U semestru (30+30+samostalni rad)</p> <p>Struktura:</p> <p>Neophodne pripreme (konceptuiranje, konsultovanje literature): 10 sati Nastava, testovi: 30 časova (obavezno) Vežbe: 30 časova (obavezno) Konsultacije: 10 sati Dopunski rad za pripremu ispita u prvom ispitnom roku i polaganje: 30 sati Ukupno opterećenje za predmet: 110 sati</p>																										
<p>Navesti obaveze studenata u toku nastave:</p> <p><i>Studenti su obavezni da pohađaju nastavu i vežbe i da polože pozitivno test da bi pristupili usmenom ispitu.</i></p>																											
<p>Oblici provere znanja i ocenjivanje:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;"></th> <th style="text-align: right; font-weight: normal;">minimum-maximum</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- Prisustvo i aktivnosti na časovima</td> <td style="text-align: right;">5-10 poena</td> </tr> <tr> <td>- Seminarski rad – eseji/PPT</td> <td style="text-align: right;">15-25 poena</td> </tr> <tr> <td>- Testiranje (obavezno)</td> <td style="text-align: right;">30-60 poena</td> </tr> <tr> <td>- Debate i rasprave (neobavezno)</td> <td style="text-align: right;">1- 5 poena</td> </tr> <tr> <td>- UKUPNO:</td> <td style="text-align: right;">51-100 bodova</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>Prelazna ocena se dobija kada se tokom semestra sakupi najmanje 51 poena</u></p> <p>Ocene i njihovo formiranje:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Numerička ocena</th> <th style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Poeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">10 (deset)</td> <td style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">91 do 100</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">9 (devet)</td> <td style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">81 do 90</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8 (osam)</td> <td style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">71 do 80</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">7 (sedam)</td> <td style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">61 do 70</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6 (šest)</td> <td style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">51 do 60</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5 (pet)</td> <td style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Ispit nije položen do 50</td> </tr> </tbody> </table>			minimum-maximum	- Prisustvo i aktivnosti na časovima	5-10 poena	- Seminarski rad – eseji/PPT	15-25 poena	- Testiranje (obavezno)	30-60 poena	- Debate i rasprave (neobavezno)	1- 5 poena	- UKUPNO:	51-100 bodova	Numerička ocena	Poeni	10 (deset)	91 do 100	9 (devet)	81 do 90	8 (osam)	71 do 80	7 (sedam)	61 do 70	6 (šest)	51 do 60	5 (pet)	Ispit nije položen do 50
	minimum-maximum																										
- Prisustvo i aktivnosti na časovima	5-10 poena																										
- Seminarski rad – eseji/PPT	15-25 poena																										
- Testiranje (obavezno)	30-60 poena																										
- Debate i rasprave (neobavezno)	1- 5 poena																										
- UKUPNO:	51-100 bodova																										
Numerička ocena	Poeni																										
10 (deset)	91 do 100																										
9 (devet)	81 do 90																										
8 (osam)	71 do 80																										
7 (sedam)	61 do 70																										
6 (šest)	51 do 60																										
5 (pet)	Ispit nije položen do 50																										
<p>O aktivnosti studenta tokom semestra predmetni nastavnik vodi karton.</p>																											
<p>Posebna naznaka za predmet: Predavanja se izvode uz pomoć audiovizuelnih pomagala</p>																											